

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حکم اجاره در اسلام

(ترجمه)

از عبدالله بن عمر رضی الله عنه روایت است که رسول الله ﷺ فرمودند:

«أَعْطُوا الْأَجِيرَ أَجْرَهُ قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ»

ترجمه: مزد اجیر را قبل از این که عرقش خشک شود، بپردازید.

در سند شرح سنن ابن ماجه آمده:

فرموده آن حضرت صلی الله علیه وسلم: (أَعْطُوا الْأَجِيرَ) یعنی شایسته است که بلا فاصله بعد از اتمام کار، پاداش عمل کارگر پرداخت شود. فرموده: (قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ) یعنی قبل از این که عرقی که از انجام کار به وجود آمده، خشک شود. اجاره عقدی است که منافع را در مقابل عوض تملیک کند، و بر سه نوع می باشد:

نوع اول: آن است که عقد بر اساس منفعت حاصل شده از اشیاء صورت می گیرد، مانند: اجاره خانه، حیوانات، وسایل نقلیه و غیره...

نوع دوم: آنست که قرارداد بر اساس منفعت حاصل شده از کار صورت می گیرد، مانند استخدام پیشه‌وران و صنعت‌گران در انجام کارهای خاص. بنابراین، آنچه بر اساس آن قرارداد صورت می گیرد، منفعتی است که از انجام کار حاصل می گردد، مانند استخدام کردن رنگ کار، آهنگر، نجار و غیره...

نوع سوم: آنست که قرارداد بر اساس منفعت حاصل شده از نفس شخص صورت می گیرد: مانند استخدام خدمت کار، کارگر و امثال آن...

وروی البخاری: تمام انواع اجاره در شریعت جایز است. بر اساس این فرموده الله سبحانه و تعالی :

﴿وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا﴾ [زخرف: 32]

ترجمه: و برخی را بر برخی دیگر برتری‌هایی داده‌ایم تا بعضی از آنان بعضی دیگر را به کار گیرند (و به یکدیگر خدمت کنند).

و یا این فرموده الله سبحانه و تعالی:

﴿فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ﴾ [طلاق: 6]

ترجمه: اگر آنان (حاضر شدند، بعد از جدائی، فرزندان) شما را شیر دهند، مزدشان را به تمام و کمال بپردازید.

بخاری روایت کرده:

«أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ وَالصِّدِّيقَ اسْتَأْجَرَا رَجُلًا مِنْ بَنِي الدَّيْلِ هَادِيًا خَرِيْتًا» (بخاری: 2264)

ترجمه: رسول الله ﷺ و ابوبکر رضی الله عنه مرید از بنی الدیل را به عنوان راهنمای بیابان (که بر همه جای و گوشه و کنار آن آگاه بود) اجیر گرفتند.

مترجم: خالد یوسفی